

T.C  
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ  
TURİZM FAKÜLTESİ  
TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMÜ  
2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI  
ÖĞRENCİ STAJ DEĞERLENDİRME RAPORU

Turizm Rehberliği Bölümü öğrencilerinin staj deneyimlerine ilişkin memnuniyetlerini değerlendirmek amacıyla, staj mülakatları öncesinde anket çalışmaları uygulanmaktadır. Bu kapsamda, öğrencilere staj öncesi hizmetler, staj süreci, staj sonrası destekler, stajın genel katkıları, eğitime sağladığı faydalar ve eğitimin staja katkıları gibi temel boyutlara yönelik sorular yöneltilmektedir. 2024 yılında staj yapan öğrencilerin memnuniyet düzeylerine ilişkin sonuçlar Tablo 1’de verilmiştir.

Turizm Rehberliği Bölümünde eğitim alan ve 2024 yaz döneminde stajını gerçekleştiren 28 öğrenciden elde edilen veriler yer almaktadır. Staj uygulamasının altı (6) temel boyutta değerlendirildiği incelemede, bölümde gerçekleştirilen 60 iş günü staj uygulamasından genel memnuniyet düzeyinin ( $\bar{x}$ : 4,26) yüksek olduğu saptanmıştır. Staj uygulamasında diğer boyutlara oranla en fazla memnuniyet belirtilen boyut ve stajın genel katkısı ( $\bar{x}$ : 4,51) ve staj öncesi ve sonrası ( $\bar{x}$ : 4,30) hizmetlerdir. Buna bağlı olarak, öğrencilerin staj uygulaması sonrasını kapsayan evrak teslimi, toplantı duyurusu, staj sonuçlarının etkin bir şekilde duyurulması gibi hususlarda önemli bir sorun yaşamadıkları, söz konusu hizmetlerin ve süreçlerin etkin bir şekilde gerçekleştirildiği görülmektedir. Staj uygulamasında diğer boyutlara oranla daha az memnuniyet belirtilen boyut ise eğitimin staja katkısı ( $\bar{x}$ : 4,13) olmuştur. Boyut altında yer alan ifadeler incelendiğinde, rehberlerin gerçekleştirdiği işleri önceden görme, turistler ile yabancı dilde daha rahat konuşma ve anlaşma, yöneticileri tarafından daha çok takdir görölme noktalarında olumsuzluklar yaşadıkları belirlenmiştir.

**Tablo 1. 2024 Yaz Stajı Öğrenci Memnuniyet Durumları**

| 2024 Yılı             |                                                                                                 |                    |                    |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|
|                       | İFADELER                                                                                        | $\bar{x}$<br>ifade | $\bar{x}$<br>boyut |
| Staj öncesi hizmetler | Stajın temel amacı hakkında açıklamalar yapıldı.                                                | 4,46               | 4,30               |
|                       | Stajın süresi, gerçekleştirilebilecek dönemler ve koşulları hakkında bilgilendirme yapıldı.     | 4,42               |                    |
|                       | Staj danışmanlığı hizmetlerinin kapsamı tam olarak açıklandı.                                   | 4,28               |                    |
|                       | Staj yapabileceğim işletmeler konusunda bilgilendirme yapıldı.                                  | 4,42               |                    |
|                       | Staj başvuru tarihleri hakkında önceden bilgilendirme yapıldı.                                  | 4,78               |                    |
|                       | Staj esnasında (stajımı yaparken) yapmam gereken işlemler hakkında bilgilendirme yapıldı.       | 4,25               |                    |
|                       | Staj dosyasının nasıl doldurulacağı hakkında bilgilendirme yapıldı.                             | 3,92               |                    |
|                       | Staj bitiminde teslim edilmesi gereken evrakların doldurulması konusunda bilgilendirme yapıldı. | 4,14               |                    |
|                       | Staj evraklarının hangi tarihler arasında ve kime teslim edileceği önceden belirtildi.          | 4,39               |                    |
|                       | Staj kapsamında yapılan sigorta hizmetinin içeriği aktarıldı.                                   | 4,03               |                    |
|                       | Yurtdışı staj işlemleri hakkında bilgilendirme yapıldı.                                         | 4,00               |                    |
| Staj süreci           | Staj süreçleri hakkında web-sayfasında ve duyuru panolarında bilgilendirmeler mevcuttu.         | 4,53               | 4,19               |
|                       | <b>STAJ ESNASINDA....</b>                                                                       |                    |                    |
|                       | İşletmeye ilk gittiğimde oryantasyon eğitimi verildi.                                           | 4,25               |                    |
|                       | Stajda yasal olarak belirtilen ücreti aldım.                                                    | 4,71               |                    |
|                       | Çalışma saatlerim yasalarla belirlenen çerçevede idi (günlük 8 saat).                           | 3,75               |                    |
|                       | Haftada en az bir gün izin kullanıyordum.                                                       | 4,03               |                    |
|                       | Okul tarafından yapılan sigortanın yanı sıra işletme tarafından sigorta yapıldı.                | 3,96               |                    |
|                       | İşletmenin yeme-içme olanakları yeterliydi.                                                     | 4,50               |                    |
|                       | İşletmenin barınma olanakları yeterliydi.                                                       | 4,00               |                    |
|                       | İşletmenin ulaşım (servis) olanakları yeterliydi.                                               | 3,89               |                    |
|                       | Yöneticilerim bana karşı adil ve olumlu davranıyordu.                                           | 4,25               |                    |
|                       | Mesai arkadaşlarım bana karşı adil ve olumlu davranıyordu.                                      | 4,32               |                    |
|                       | Stajyer olduğum için ekstra (görevim dışında) görevler verilmedi.                               | 4,03               |                    |

|  |                                                                                           |             |             |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
|  | Yaşadığım sorunları yöneticilerime rahatça bildirebiliyordum.                             | 4,32        |             |
|  | Yaşadığım sorunlar için okuldaki staj danışmanıma rahatça ulaşabiliyordum.                | 4,50        |             |
|  | <b>STAJ BİTİMİNDE....</b>                                                                 |             |             |
|  | Gerekli evrakların teslimi konusunda staj danışmanı yardımcı oldu.                        | 4,32        |             |
|  | Staj evrakları önceden belirtilen tarihler arasında toplandı.                             | 4,42        |             |
|  | Staj değerlendirme toplantısının (mülakat) tarihi hakkında önceden bilgilendirme yapıldı. | 4,28        |             |
|  | Staj değerlendirme toplantısı önceden belirtilen tarih ve saatte gerçekleştirildi.        | 4,32        |             |
|  | Staj değerlendirme toplantısında (mülakatında) tarafıma objektif ve adil davranıldı.      | 4,25        |             |
|  | Stajıma ilişkin değerlendirme sonucu tarafıma duyuru yoluyla bildirildi.                  | 4,25        |             |
|  | <b>STAJ UYGULAMASI İLE.....</b>                                                           |             |             |
|  | Almış olduğum teorik eğitimi uygulama imkânı bulmama katkı sağladı.                       | 4,39        |             |
|  | Sektörü tanıma olanağı bulmama katkı sağladı.                                             | 4,82        |             |
|  | Alanımla ilgili yeni gelişmeleri uygulama düzeyinde görebilmeme katkı sağladı.            | 4,53        |             |
|  | Yabancı dilimi geliştirmeme katkı sağladı.                                                | 4,32        |             |
|  | Turist rehberliği mesleğini daha çok sevmeme fayda sağladı.                               | 4,14        |             |
|  | Farklı kültürlerle ve insanlarla iletişim kurmama katkı sağladı.                          | 4,75        |             |
|  | Farklı kültürleri daha yakından tanıma fırsatı bulmamda katkı sağladı.                    | 4,67        |             |
|  | <b>STAJIMI GERÇEKLEŞTİRDİKTEN SONRA .....</b>                                             |             |             |
|  | Verilen derslerin (müfredatın) önemini daha iyi anlamama faydası oldu.                    | 4,07        |             |
|  | Derslerde anlatılmak istenileni daha kolay anlamamda faydası oldu.                        | 4,07        |             |
|  | Arkadaşlarımla daha kolay iletişim kurmama faydası oldu.                                  | 4,28        |             |
|  | Derslerin mesleki gelişimime olan katkısını daha iyi anlamama faydası oldu.               | 4,21        |             |
|  | Akademik/mesleki kariyerimi daha iyi planlamama faydası oldu.                             | 4,46        |             |
|  | <b>STAJ ÖNCESİ OKULDA ALDIĞIM EĞİTİM SAYESİNDE.....</b>                                   |             |             |
|  | Staj kapsamındaki görev ve işleri daha kolay gerçekleştirmeme katkı sağladı.              | 4,21        |             |
|  | Rehberlerin gerçekleştirdiği işleri ve işlemleri önceden öğrenmeme katkı sağladı.         | 3,89        |             |
|  | Günlük işlere kolaylıkla adapte olmama katkı sağladı.                                     | 4,17        |             |
|  | Turistler ile yabancı dilde daha rahat konuşma ve anlaşmama katkı sağladı.                | 4,03        |             |
|  | Turistlere nasıl hitap edeceğim ve nasıl davranacağım konusunda katkı sağladı.            | 4,07        |             |
|  | Yöneticilerime nasıl hitap edeceğim ve nasıl davranacağım konusunda katkı sağladı.        | 4,21        |             |
|  | İşletmede daha çok sorumluluk almama katkı sağladı.                                       | 4,28        |             |
|  | İşletmede disiplinli ve planlı bir şekilde çalışmama katkı sağladı.                       | 4,28        |             |
|  | Yöneticilerim tarafından daha çok takdir görmeme katkı sağladı.                           | 4,03        |             |
|  | <b>Genel Ortalama</b>                                                                     | <b>4,26</b> | <b>4,27</b> |

$\bar{x}$ : Aritmetik ortalama, 1: Kesinlikle katılmıyorum  $\leftarrow$ --- $\rightarrow$  5: Kesinlikle katılıyorum.

Tablo 1’de yer alan ifadeler stajın katkısı bağlamında değerlendirildiğinde dikkati çeken temel bulgular staj ile öğrencilerin sektörü tanıma olanağı sunması ( $\bar{x}$ : 4,65), stajın farklı kültürlerle ve insanlarla iletişim kurmaya olanak sağlaması ( $\bar{x}$ : 4,55), alanla ilgili yeni gelişmeleri uygulama düzeyinde görebilme imkânı sunması ( $\bar{x}$ : 4,52) ve farklı kültürleri tanımaya sağlanan katkı ( $\bar{x}$ : 4,71) şeklindedir. Diğer yandan eğitime staja katkısının ( $\bar{x}$ : 4,38), stajın eğitime olan katkısından ( $\bar{x}$ : 4,21), daha fazla olduğu gözlenmektedir. Tabloda dikkati çeken son husus ise 2023 yılı staj memnuniyet düzeylerinin önceki yıllara göre (2019-2021-2022) azalmış olmasıdır. Sonuçlar bağlamında Turizm Rehberliği bölümünde staj işlemleri ve hizmetlerinin etkin bir şekilde sürdürüldüğü, stajın katkı düzeyinin de oldukça yüksek olduğu kanaatine varılmıştır.

Tablo 2’de 2024 yaz döneminde farklı işletmelerde stajını gerçekleştiren Turizm Rehberliği bölümü öğrencilerinin yöneticilerin öğrencilere yönelik değerlendirmeleri yer almaktadır. Her bir ifade için 100 puan üzerinden yapılan değerlendirmede yöneticiler, stajyer konumundaki 28 öğrenci için görüşlerini belirtmiştir. Elde edilen bulgular stajını gerçekleştiren öğrencilerden memnuniyet düzeyinin yüksek olduğu göstermektedir ( $\bar{x}$ : 4,39). Söz konusu değerlendirmeler boyutlar bağlamında ele alındığında ise öğrencilerin iletişim becerilerinden memnuniyetin ( $\bar{x}$ : 4,44) diğerlerine oranla daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. İfadeler bağlamında en yüksek ortalama sahip olan amiriyle iletişim ( $\bar{x}$ : 4,48) olmuştur. En düşük ortalama sahip olan boyut mesleki bilgi düzeyi ( $\bar{x}$ : 4,35) olmuştur. İfadeler bağlamında iş standartlarına uygunluk ifadesi ( $\bar{x}$ : 4,43) en yüksek ortalama sahipken, mesleki/teknik bilgi düzeyi ( $\bar{x}$ : 4,28) en düşük ortalama sahip ifade olmuştur.

**Tablo 2.** 2024 Yaz Dönemi Staj Uygulaması İşveren Değerlendirme Sonuçları

| Boyutlar                                                      | İfadeler                      | *Puanlama | $\bar{x}$ |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------------|-----------|-----------|
| İşe yönelik tutum ve davranışlar<br>96,75 ( $\bar{x}$ : 4,39) | İnisiyatif alma               | 94,59     | 4,29      |
|                                                               | İşe karşı ilgi ve özen        | 96,59     | 4,39      |
|                                                               | İşe devam ve dakiklik         | 96,13     | 4,36      |
|                                                               | Zamanı verimli kullanma       | 95,54     | 4,34      |
|                                                               | Sorumluluk kabul etme         | 97,95     | 4,45      |
|                                                               | Talimatları yerine getirme    | 98,86     | 4,49      |
|                                                               | Kaynakları etkin kullanma     | 95,90     | 4,35      |
|                                                               | Dış görünüm                   | 98,40     | 4,47      |
| Kişisel özellik ve yetkinlikler<br>96,25 ( $\bar{x}$ : 4,37)  | Kendine Güven                 | 96,13     | 4,36      |
|                                                               | Yaratıcılık                   | 96,59     | 4,39      |
|                                                               | Liderlik özellikleri          | 95,36     | 4,33      |
|                                                               | Yeniliklere açık olma         | 96,59     | 4,39      |
|                                                               | Teknolojiye yatkınlık         | 96,59     | 4,39      |
| İletişim becerisi<br>97,75 ( $\bar{x}$ :4,44)                 | Amiriyle iletişim             | 98,72     | 4,48      |
|                                                               | İş arkadaşlarıyla iletişim    | 97,27     | 4,42      |
|                                                               | Müşteriyle iletişim           | 97,27     | 4,42      |
| Mesleki bilgi düzeyi<br>95,88 ( $\bar{x}$ : 4,35)             | Problem çözebilme yeteneği    | 96,59     | 4,39      |
|                                                               | Takım çalışmalarına yatkınlık | 95        | 4,31      |
|                                                               | Mesleki/teknik bilgi düzeyi   | 94,31     | 4,28      |
|                                                               | İş standartlarına uygunluk    | 97,63     | 4,43      |
| Genel Memnuniyet                                              |                               | 96,60     | 4,39      |